

فصل ۱۰

بیومکانیک در درمان II

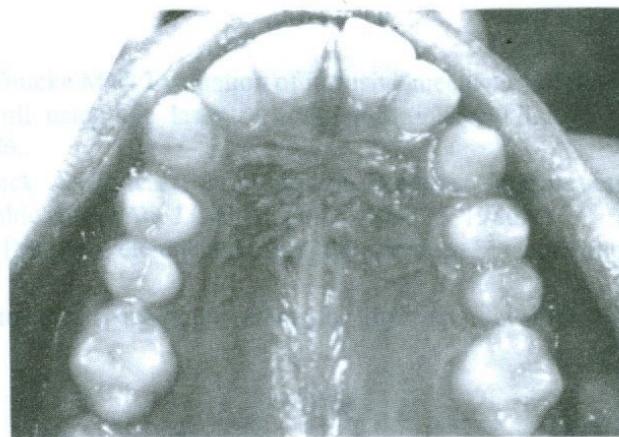
مشخصات کلینیکی مال اکلوژن Cl II دندانی شامل افزایش overjet و overbite و بیرون زدگی دندانهای قدامی، چرخش و به هم خوردن محور دندانهای مولر است. درمان موفق این مال اکلوژن بستگی به تشخیص صحیح و طرح درمان مناسب دارد. با ارزیابیهای کلینیکی می‌توان دستگاه مورد نظر را، در مد نظر قرار داد. ارزیابی نیروهای ارتدنسی از نظر بیومکانیک در طراحی دستگاه برای اجتناب از ایجاد عوارض نامطلوب، مهم است.

در این بخش روش‌های متعددی که به درمان Cl II کمک می‌نماید، مورد مطالعه قرار می‌گیرد. درمان چرخش دندانهای فک بالا، تصحیح اورجت و اوربایت در طی خارج یا عدم خارج کردن دندانها و استفاده از tip-back در طی درمان II در این فصل مورد بحث قرار می‌گیرد.

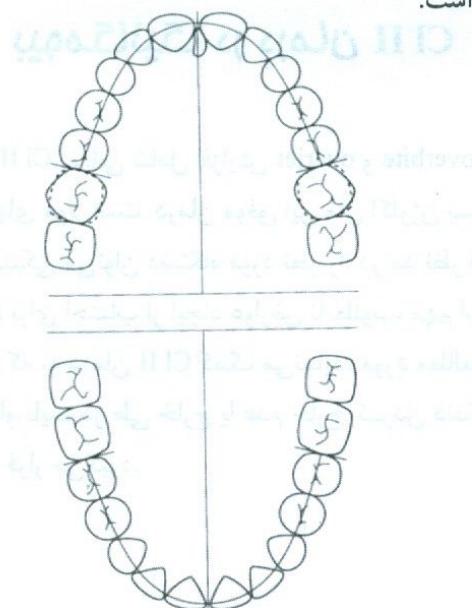
چرخش مولر

تشخیص و طرح درمان

جمع آوری اطلاعات بعد از ارزیابی کلینیکی، برای تشخیص بسیار مفید است. بررسی تصاویر داخل و خارج دهانی، کستهای مطالعه و رادیوگرافیها در تایید یافته‌های کلینیکی کمک خواهد کرد. ارزیابی کستهای مطالعه، بخصوص برای بررسی هر گونه چرخش مولر، مفید است. این چرخش‌ها ممکن است یک یا دو طرفه باشد. در حالت یک طرفه، غیر قرینگی بین سمت راست و چپ دندانهای خلفی وجود خواهد داشت. وقتی مولرهای حول یک محور واقع در سمت central fossae، می‌چرخدند، کاسپ مزیو باکال مولرهای فک بالا مزیالی می‌شود، که در شکل ۱۰-۱ نشان داده شده است، و نیز در اکلوزوگرام مشاهده می‌شود (شکل ۱۰-۲). تشخیص چرخش مولرهای فک بالا، برای درمان زودرس، بسیار مهم است و باعث ایجاد اکلوژن نرمال تری می‌گردد. عدم چرخش مولرهای فک بالا در ایجاد اکلوژن Cl I مولرهای پره مولرها و کانین‌ها بسیار موثر است. مولرهای چرخیده، فضای بیشتری در جهت مزیو دیستالی نسبت به مولرهای آنها در اکلوژن Cl I اشغال می‌کنند. در نتیجه دندانهای فک بالا نسبت به فک پایین قدامی‌تر، قرار می‌گیرد. و موقعیت آنها در اکلوژن Cl II می‌شود. تشخیص اولیه چرخش‌ها در درمان مال اکلوژن و ایجاد intercuspalion مناسب، باعث ایجاد مال اکلوژن Cl II می‌شود. درمان زودرس چرخش مولرها، به منظور ایجاد قرینگی در اکلوژن خلفی اهمیت زیادی دارد، چنین بسیار مهم است. درمان زودرس چرخش مولرها، به منظور ایجاد قرینگی در اکلوژن خلفی اهمیت زیادی دارد، چنین درمانی برای ایجاد اورجت و اوربایت ایده آل لازم است.

شکل ۱۰-۱ : نمای اکلوزال فک بالا را، نشان میدهد. مولرهای اول دائم در جهت Mesial-in چرخیده‌اند و باعث ایجاد رابطه مال اکلوژن II دندانی شده است.

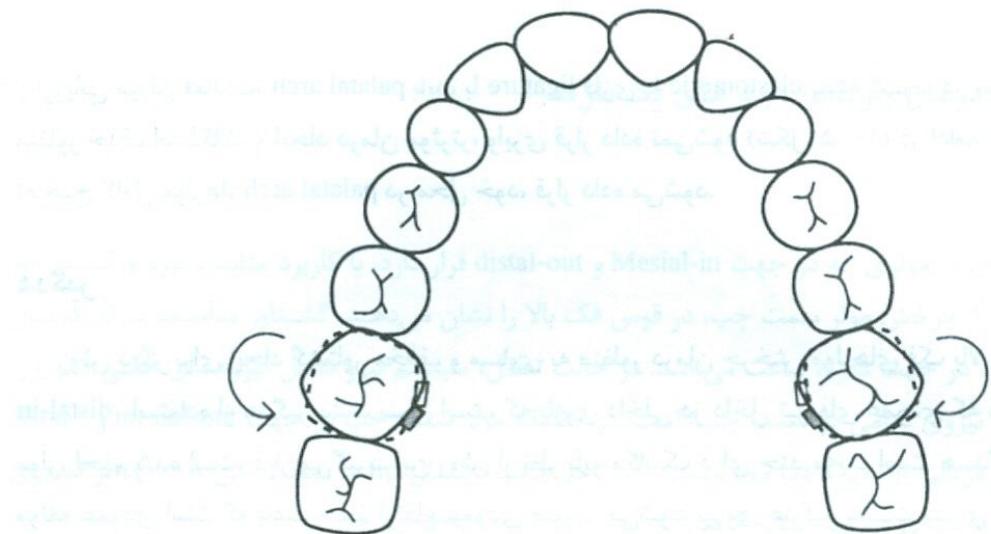

شکل ۱۰-۲ : ترسیم اکلوزال قوسهای فک بالا و پایین نشان داده شده است. در این اکلوزوگرام می‌توان چرخش Mesial-in در مولرهای اول دائم بالا و موقعیت تصحیح شده آن را، در انتهای درمان تصور کرد.

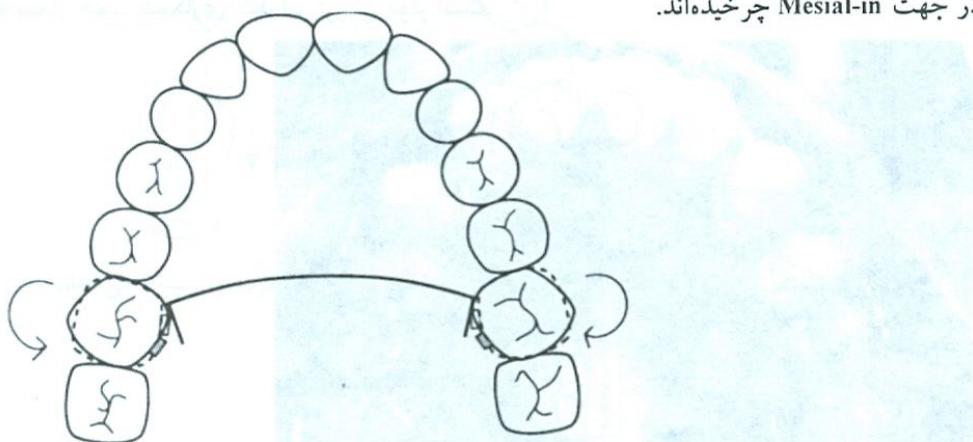
روش‌های لازم برای درمان چرخش دو طرفه مولرها

بیومکانیک

برای درمان چرخش دو طرفه مولرها (چرخش Mesial-in و distal-out) به دو گشتاور برابر و مخالف یکدیگر در مولرها، نیاز است، که در شکل ۱۰-۳ دیده می‌شود. این نیرو به طور مناسب با استفاده از اصول درست بیومکانیک حاصل می‌شود^(۵-۶). این روش باعث کنترل دقیق حرکت نوع اول، دوم و سوم دندانی می‌گردد. یک واير کامل ساده برای تصحیح این حالت مناسب نیست چون باعث ایجاد نیروهایی با عوارض نامطلوب می‌گردد^(۶).

شکل ۱۰-۳: تصویر فوق قوس فک بالا را، که همراه با نیروی لازم جهت تصحیح دو طرفه مولرها اول است را، نشان می‌دهد. مولرها دائم در جهت Mesial-in چرخیده‌اند.

شکل ۱۰-۴: نمای قوس فک بالا، موقعیت مناسب مولرها اول بعد از درمان (خط نقطه‌چین)، و اثر دو طرفه palatal arch را، نشان می‌دهد.

کاربرد کلینیکی: طرح دو دستگاه ارتودنسی palatal arch و هدگیر شرح داده می‌شود.

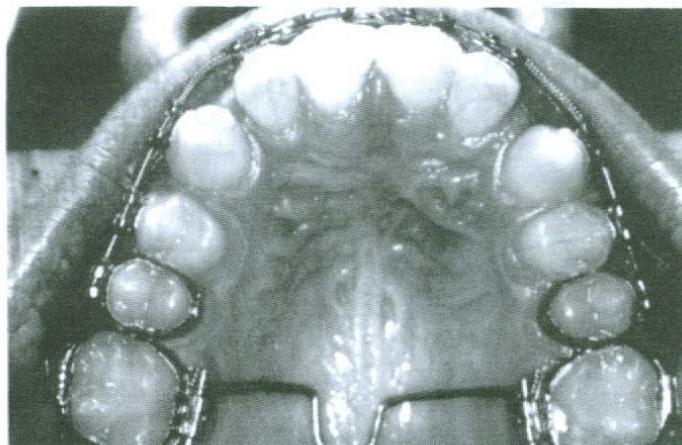
palatal arch

برای درمان چرخش مولرها ۲ طرف فک بالا، کاربرده می‌شود. palatal arch بر روی مدل‌های بیمار ساخته می‌شود و در دهان به طور غیر فعال قرار می‌گیرد. در اولین مرحله، تعیین حالت خنثی neutral position بسیار مهم است. سپس با قرار دادن بازوهای افقی در تیوب لینگوالی در مولرها دستگاه فعال می‌گردد. برای درمان چرخش مولرها دو طرف، بازوهای افقی به طور مساوی در سمت چپ و راست همانطور که در شکل ۱۰-۴ نشان داده است، خم می‌شوند. دو روش برای بررسی فعال شدن مساوی بازوها به کار برده می‌شود. اولین روش این است که زاویه اولیه بازوی افقی را، در روی کاغذ رسم کرده و سپس با گشتاور برابر و مخالف فعال می‌شود. مقدار فعالیت دستگاه با superimposition قسمتهای افقی آن بر روی آنچه که در صفحه کاغذ به طور اولیه رسم شده است، مشخص می‌گردد. روش دوم، به صورت داخل دهانی انجام می‌شود. palatal arch به صورت خارج دهانی فعال شده و در محل خود، ولی در یک سمت لینگوالی در دهان قرار داده می‌شود. در سمت دیگر فاصله افقی انتهای آزاد با تیوب لینگوال اندازه‌گیری می‌شود. وقتی که این روش در سمت دیگر انجام گیرد، فواصل باید با یکدیگر برابر شوند. بعد

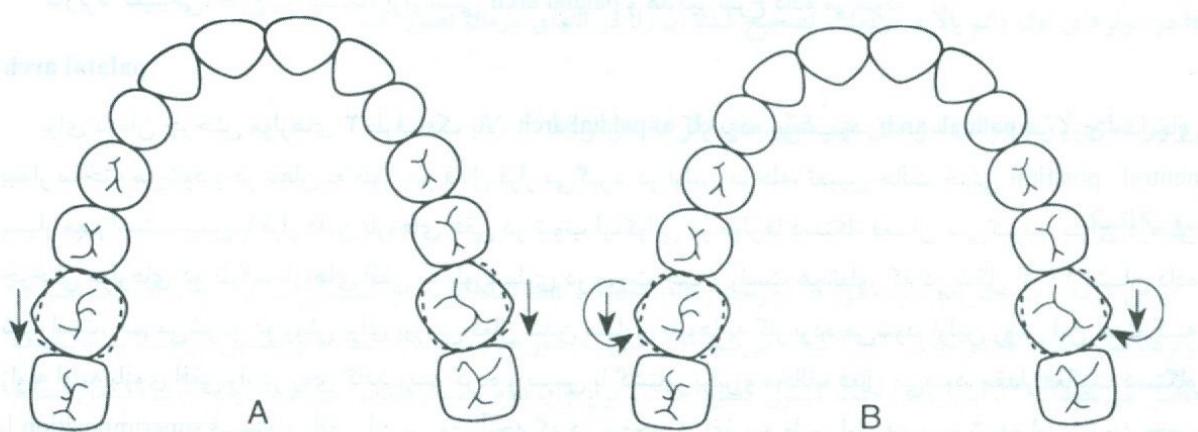
از ارزیابی میزان فعالیت، palatal arch باشد، با elastomeric ligature فلزی یا بسته شود. در سمت باکال مولرهای منظور حذف اصطکاک و ایجاد درمان موثرتر، واپری قرار داده نمی‌شود (شکل ۱۰-۵) در ادامه درمان ارتودننسی بعد از تصحیح کامل مولرهای palatal arch در محل خود، قرار داده می‌شود.

هدگیر

روش دیگر برای ایجاد گشتاور مخالف و مساوی به منظور درمان چرخش مولرهای فک بالا در جهت Mesial-out distal-in استفاده از هدگیر پشت سری است، که بازوی داخلی در داخل تیوبهای عمودی که در سمت باکال بندهای مولر، لحیم شده است، قرار می‌گیرد. این روش از نظر بایومکانیک درای چند مزیت است. هدگیر پشت سری دارای مولفه عمودی است که باعث حفظ ارتفاع عمودی صورت می‌شود. نیروی هدگیر پشت سری از میان مرکز مقاومت مولرهای اول فک بالا می‌گذرد. مولفه خلفی هدگیر در تیوب باکال، نسبت به مرکز مقاومت دندان در جهت باکال قرار می‌گیرد و گشتاوری ایجاد می‌کند که منجر به چرخش مولر در جهت Mesial-out می‌گردد (شکل ۱۰-۶). در صورتی که بیمار خوب همکاری کند این روش موثر است.

شکل ۱۰-۵ : نمای اکلوزال قوس فک بالا مشاهده می‌شود. palatal arch در محل خود قرار دارد و تصحیح چرخش مولر به طور موفقیت آمیزی انجام شده است.

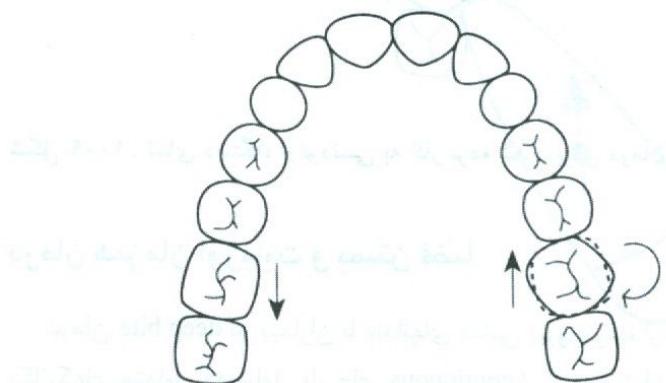

شکل ۱۰-۶ : A، نمای قوس فک بالا و نیروی ایجاد شده توسط هدگیر پشت سری، نشان داده شده است. B، نمای قوس فک بالا و نیروی ایجاد شده در مرکز مقاومت مولر مشاهده می‌گردد. به مولرهای اول دائم نیروی خلفی و گشتاوری در خلاف جهت و یکسان وارد می‌شود.

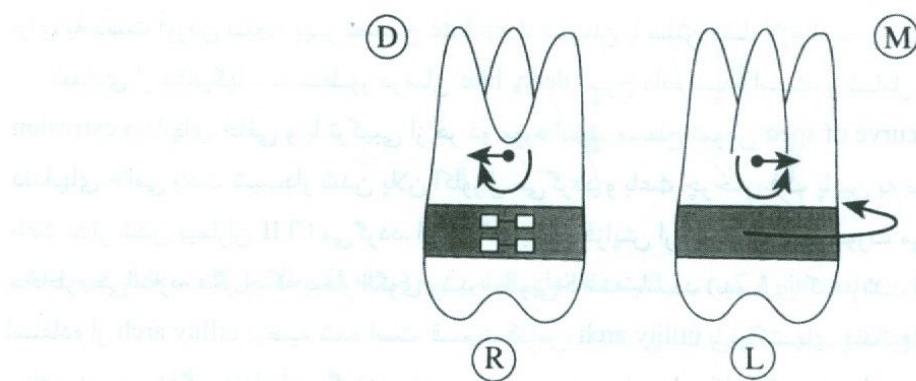
روش مناسب برای درمان چرخش مولرهای یک طرفه

بیومکانیک

درمان چرخش یک طرفه مولری که در جهت Mesial-in و distal-out قرار دارد، با کاربرد مناسب نیرو و گشتاور به دست می‌آید. شکل ۱۰-۷ چرخش مولر سمت چپ، در قوس فک بالا را نشان می‌دهد. گشتاور مناسب برای درمان چرخش مولر سمت چپ، در جهت عقربه ساعت می‌باشد. در حالت تعادل، سیستم نیرو شامل نیروهای افقی (نیروی خلفی در سمت راست و نیروی قدامی در سمت چپ) است. در حالیکه مولر سمت چپ در جهت mesial-out و distal-in می‌چرخد و به سمت مزیالی tip می‌گردد، مولر سمت راست در جهت دیستال tip می‌شود (شکل ۱۰-۸). اثر نیروی مزیالی میتواند با نیروی دیستالی هدگیر خنثی گردد.

شکل ۱۰-۷ : نمای قوس فک بالا با سیستم نیروی لازم به منظور تصحیح چرخش مولر یک طرفه را، نشان می‌دهد.

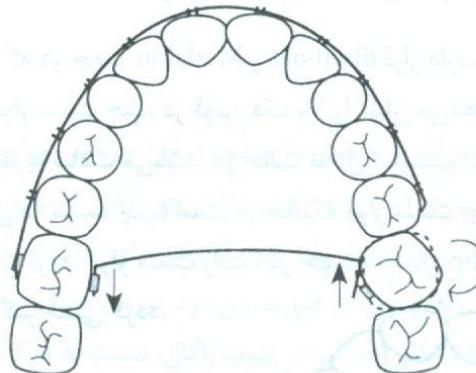

شکل ۱۰-۸ : نمای سازیتال از سیستم نیرو، برای درمان چرخش یک طرفه مولر اول مشاهده می‌شود.

کاربرد کلینیکی

برای درمان چرخش یک طرفه مولر به کار برده می‌شود. بازوی افقی palatal arch در سمت چرخش palatal arch فعال می‌گردد و در سمت دیگر باعث ایجاد گشتاوری مشابه گشتاور tip back می‌شود. برای کنترل عوارض ناخواسته و به منظور تقویت تکیه‌گاه، لازم است که واير استینلس استیل 0.025×0.017 اینچ از مولر اول سمت راست فک بالا تا پره مولر دوم سمت چپ قرار داده شود (شکل ۱۰-۹). یک روش دیگر بدین ترتیب پیشنهاد می‌شود که palatal arch در هر دو طرف برای ایجاد Mesial-out مولرها فعال گردد و از واير استینلس استیل 0.025×0.017 به منظور افزایش

تکیه‌گاه استفاده شود. به محض اینکه درمان یک طرفه مولر انجام شد، palatal arch به طور غیر فعال در موقعیت جدید خود قرار داده می‌شود و وایر باکال در سمت مولر نچرخیده باید غیر فعال گردد.

شکل ۱۰-۹ : نمای دستگاه ارتودنسی به کار برده شده، برای درمان چرخش یک طرفه مولر اول فک بالا مشاهده می‌گردد.

درمان همزمان اوربایت و بستن فضا

درمان deep bite در بیماران با دندانهای قدامی بیرون زده، از نظر کلینیکی بسیار بحث برانگیز است. این درمان با مکانیکهای متداول که شامل وایرهای continuous است، نمی‌تواند انجام شود. عمود کردن دندانهای قدامی بیرون زده، باعث دراز شدن طول تاج و عمیق تر شدن overbite می‌گردد. در مواردیکه دندان خارج نمی‌شود و دندانهای قدامی بیرون زده هستند و بین دندانها فضا وجود دارد، بستن تمام فضا، بعد از درمان deep bite می‌تواند، انجام پذیرد. بنابراین برای به دست آوردن نتیجه بهتر تصحیح deep bite همزمان با بستن فضا، لازم است.

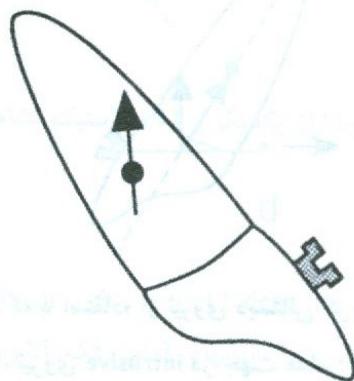
تعدادی از مکانیکها به منظور درمان deep bite شرح داده شده است، و شامل intrusion دندانهای قدامی، extrusion دندانهای خلفی و یا ترکیبی از هر دو مورد است. مسطح نمودن curve of spec در فک پایین با دندانهای خلفی باعث شیبدار شدن پلان اکلوزال می‌گردد و باعث چرخش فک پایین به سمت عقب می‌گردد، بطوريکه باعث بدتر شدن بیماران II CI می‌گردد. این حالت باعث افزایش ارتفاع تحتانی صورت می‌شود و ثبات درمان را به مخاطره می‌اندازد، مگر اینکه بیمار الگوی رشد مطلوبی داشته باشد (بیماری که رشد افقی دارد)، در این بیماران استفاده از utility arch توصیه شده است. قسمت قدامی utility arch با برآکتهای دندانهای قدامی درگیر می‌شود و منجر به بیرون زدگی دندانها می‌گردد. چنین روشهای در بعضی از موارد کلینیکی مفید است، اما باعث intrusion واقعی دندانهای قدامی نمی‌شود. بعلاوه در بیمارانی با دندانهای قدامی بیرون زده utility arch منجر به بدتر شدن محور طولی دندانهای قدامی می‌شود.

Intrusion واقعی، با عبور نیروی intrude کننده، از میان مرکز مقاومت دندانهای قدامی به دست می‌آید (شکل ۱۰-۱۰).

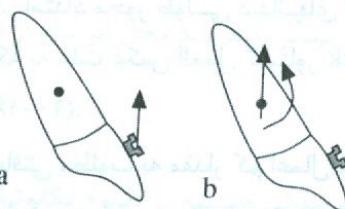
بیومکانیک

نقشه اتصال نیرو به منظور ایجاد intrusion واقعی بسیار مهم است. این امر باعث می‌شود که نیروی intrude کننده از میان مرکز مقاومت دندانهای قدامی بگذرد. intrusion arch می‌تواند به ناحیه دندانهای قدامی بسته شود. محل اثر نیروی intrude کننده، در رابطه با محور طولی دندانهای قدامی بسیار مهم است و نوع حرکت دندانی را، مشخص

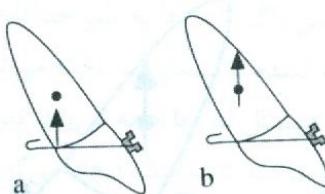
می‌نماید. واقعی در هنگامی که نیروی intrusion کننده از میان مرکز مقاومت دندانهای قدامی می‌گذرد، به دست می‌آید. اگر دندانهای قدامی بیرون زده باشند و نیروی intrusion کننده، در قدام مرکز مقاومت اعمال شود، باعث بیرون زدنگی دندانها می‌شود. (شکل ۱۰-۱۱). در این بیمار، محل اثر نیرو باید عقب‌تر باشد چون نیروی intrusion کننده از میان دندانهای قدامی بگذرد (شکل ۱۰-۱۲). طراحی یک دستگاه ارتودنسی امکان ایجاد اثر نیروی intrusion کننده در نقاط مختلف را، بوجود می‌آورد. نیرو می‌تواند در عقب ناحیه قدامی قرار گیرد. tip back بطور جداگانه باعث اثرات intrusion می‌شود (شکل ۱۰-۱۳). تغییر جهت نیروی intrusive در امتداد محور طولی دندانهای قدامی، امکان پذیر است (شکل ۱۰-۱۴). این حالت با اضافه کردن یک نیروی دیستالی کوچک می‌تواند انجام شود. نیروی intrusive در جهت قدام در نزدیکی برآکت دندانهای لترال اعمال می‌گردد.

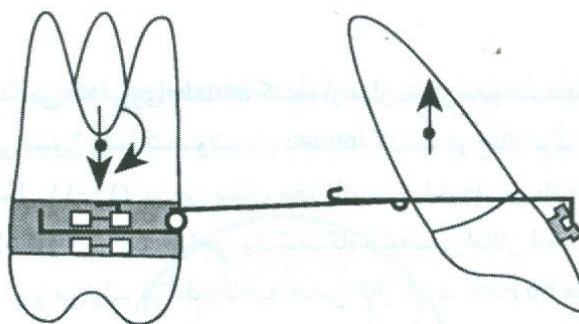
شکل ۱۰-۱۰ : این نما، نیروی منفرد intrusive، از میان مرکز مقاومت دندانهای قدامی را، در پلان سازیتال نشان می‌دهد.

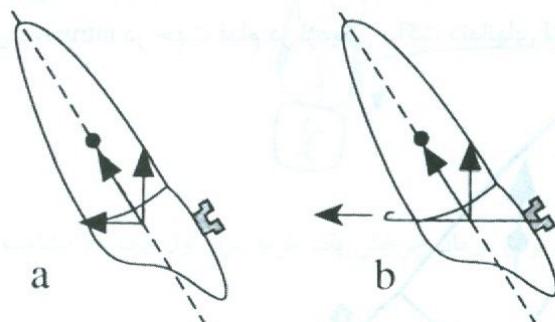
شکل ۱۰-۱۱ : A، این نما نیروی intrusive را، که در برآکت دندانهای قدامی بیرون زده فک بالا می‌گذرد، نشان می‌دهد.
B، سیستم نیروی معادل، در مرکز مقاومت دندانهای قدامی مشاهده می‌گردد.

شکل ۱۰-۱۲ : A، این نما محل اثر نیروی intrusive را، نشان میدهد، و برای ایجاد intrusion در بیماری که دندانهای قدامی بیرون زده دارد، بکار می‌رود. B، محل اثر نیروی intrusive به طرف دیستال اعمال شده است. بنابراین نیروی intrusive از میان مرکز مقاومت دندانهای قدامی می‌گذرد.

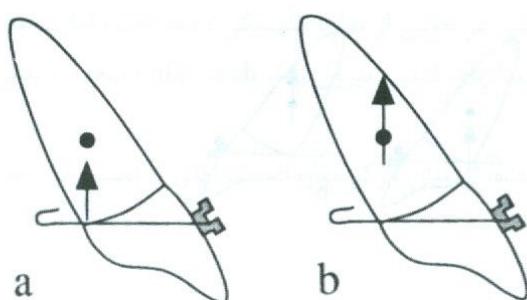
شکل ۱۰-۱۳: این نما وایر سه قسمتی را، نشان میدهد که شامل قسمت قدامی است و به ناحیه دیستالی ادامه یافته است، که همراه با فنرها tip back دو طرفه می‌باشد.

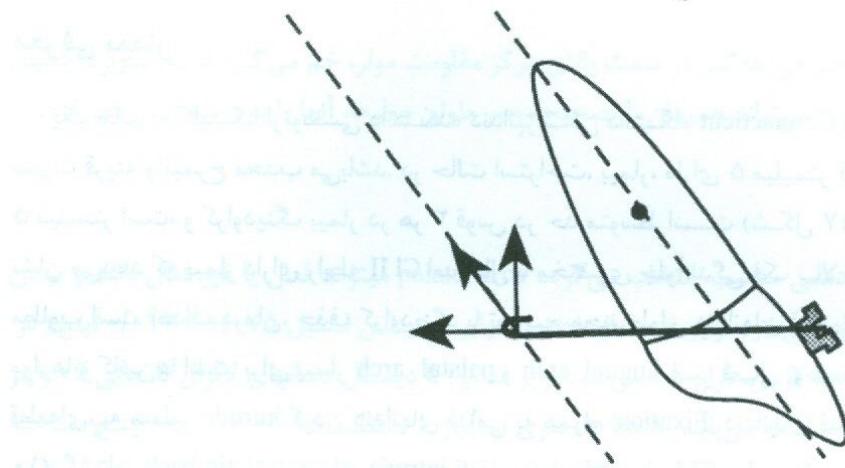
شکل ۱۰-۱۴: A، این نما، نیروی intrusive، که با استفاده از نیروی دیستالی کوچک در امتداد محور طولی دندان قدامی فک بالا اعمال شده است را، نشان می‌دهد. B، نیروی intrusive در جهت قدامی اعمال شده است.

تغییر مسیر نیروی intrusive در جهت عقب مرکز مقاومت دندانهای قدامی و موازی با محور طولی آنها، امکان پذیر است. نیروی intrusive کننده عمود بر اکلوزال پلان در حین فعالیت به طرف دیستال جابجا می‌شود، که نیروی افقی کوچکی برای تغییر مسیر نیروی intrusive در امتداد محور طولی دندانهای قدامی مورد نیاز است. در این بیمار دندانهای قدامی نه تنها intrude می‌شوند، بلکه به علت عکس العمل گشتاور tip back مولر، دندانهای قدامی به عقب هم، برد می‌شوند (۱۱) (شکل‌های ۱۰-۱۵ و ۱۰-۱۶).

نیروهای intrusive کننده به منظور پاسخ بافتی مطلوب به مقدار کم اعمال می‌شود. استفاده از نیروهای سنگین تر باعث تسریع intrusion نمی‌شود (۱۲، ۱۳). مقدار نیروی افقی اعمال شده به منظور تغییر مسیر نیروی intrusive کننده، در جهت موازی با محور طولی دندان قدامی، کم است. عقب رفتن دندانهای قدامی به علت گشتاور tip back است و در اثر محصله نیروها به وجود می‌آید (۱۴، ۱۵). دندانهای خلفی تحت تاثیر نیروی عکس العمل به طرف مزیال متمایل می‌گردند ولی باعث از دست رفتن تکیه گاه، نمی‌شوند.

شکل ۱۰-۱۵: این نما نیروی intrusive را، نشان میدهد که در امتداد خط موازی با محور طولی دندانهای قدامی است و با جابجا شدن در جهت دیستال اعمال می‌گردد. دندان قدامی نه تنها intrude می‌شود بلکه تحت تاثیر گشتاور tip back هم، قرار می‌گیرد.

شکل ۱۰-۱۶ : وایر retraction با ۳ وایر جدا از یکدیگر و CI الاستیک مشاهده می شود.

طرح درمان

کاربرد این نوع مکانوتراپی، در درمان overjet با زیاد و مال اکلوژن CI II است. اهداف اختصاصی شامل درمان intrusion و عقب بردن دندانهای قدامی فک بالا و تصحیح رابطه tip back CI II با بر روی مولر اول می باشد. نیرو در این سیستم (شکل ۱۰-۱۳) باعث ایجاد تمام حرکات به طور همزمان می شود. تخمین محل مرکز مقاومت دندانهای قدامی در طراحی مناسب دستگاه ارتودنسی، برای اعمال نیروی لازم، کمک می کند. محل مرکز مقاومت دندانهای قدامی بالا، از طریق سفالومتری لترال می تواند ارزیابی گردد. محور طولی دندانهای قدامی باید ارزیابی شود. هر چه بیرون زدگی دندانهای قدامی بیشتر باشد باید محل اثر نیرو از میان مرکز مقاومت یا از دیستال آن بگذرد.

کاربرد کلینیکی

چرخش مولر و وجود فضا در قوسهای دندانی همیشه در شروع مکانوتراپی، در مد نظر قرار می گیرد. مزیت این روش، بدین گونه است، که موقعیت مولر در ابتدا تصحیح می گردد و اکلوژن خلفی بهتر می شود و دندانها به منظور بسته شدن فضاهای به صورت قرینه، به همدیگر متصل می گردند. palatal arch برای درمان چرخش مولر به طور غیرفعال ساخته شده و در محل به منظور کنترل موقعیت مولر در خلال درمان قرار داده می شود. در ناحیه خلفی وایر ۰/۰۲۵ × ۰/۰۱۷ اینچ در مولرهای پره مولرها و کائین (اگر کائین ها به طور جدایانه عقب برده شده اند و شامل اکلوژن خلفی شده است) قرار می گیرد. سپس وایر intrude کننده ۳ قسمتی ساخته می شود. قسمت قدامی از وایر استینلس استیل ۰/۰۲۵ × ۰/۰۱۷ اینچ ساخته شده و تا دیستال لترالها ادامه می باید. نیروی intrusive در هر سمت با tip back فنری که از وایر ۰/۰۲۵ × ۰/۰۱۷ اینچ TMA ساخته شده است، ایجاد می گردد. محل اثر نیرو، نسبت به مرکز مقاومت دندانهای قدامی تعیین می گردد. نیروی ملایم CI مکانیک از مولر تا دیستال قسمت قدامی به عنوان نیروی افقی مختصر به منظور تغییر مسیر نیروی intrusive که موازی با محور طولی دندانهای قدامی می باشد، به کار برده می شود. retraction و intrusion دندانهای قدامی به طور همزمان انجام می شود.

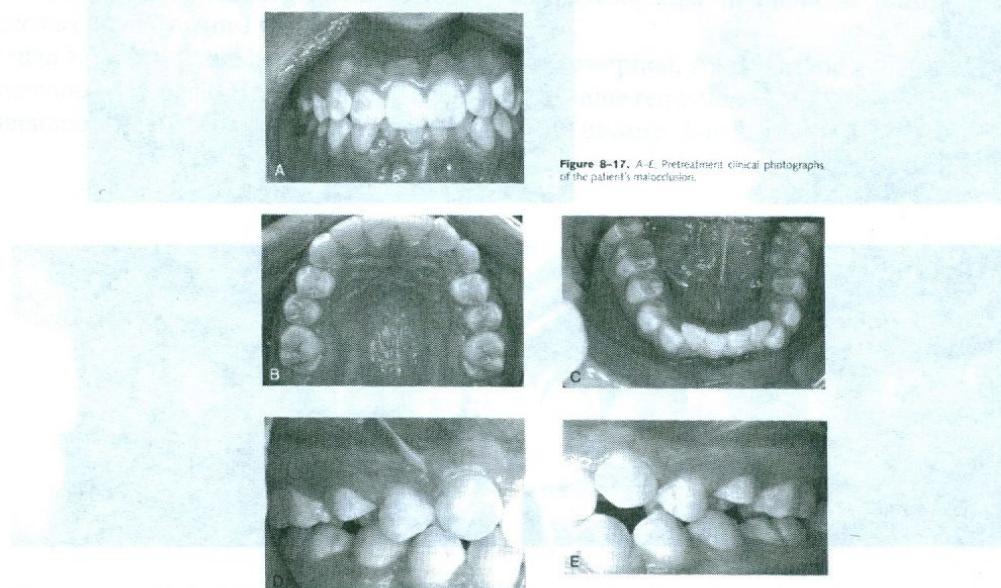
پشت سری کنترل می‌گردد. بازوی خارجی هدگیر در سمت بالای مرکز مقاومت مولر، خم می‌گردد. با کاربرد چنین روش بیومکانیکی، متخصص ارتودنسی می‌تواند همزمان با تصحیح محور طولی مولرها، آنها را به دیستال منتقل کند.

کاربرد کلینیکی

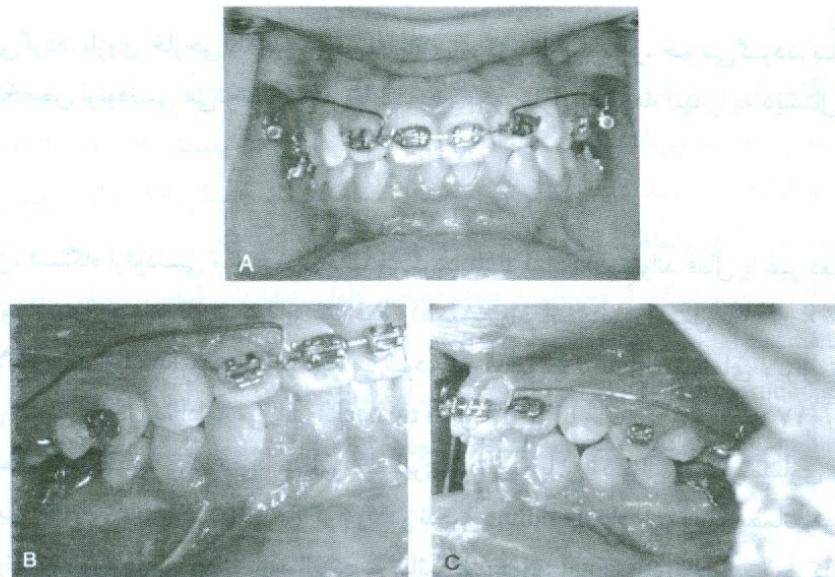
بعد از طرح درمان، دستگاه ارتودنسی مناسب، انتخاب می‌گردد *palatal arch* میتواند فعال یا غیر فعال باشد و بین مولرهای سمت چپ و راست قرار داده می‌شود. وایر غیر فعال (همیشه وایر استینلس استیل 0.025×0.017 اینچ) در دندانهای سانترال و لاترال بعد از level کردن، قرار داده می‌شود. وایر قدامی تا دیستال دندانهای لاترال تا جایی که وایر tip فرنری به آن متصل می‌گردد، ادامه می‌یابد. tip back فرنری از آلیاژ با حافظه 0.025×0.017 اینچ ساخته می‌شود و در تیوب کمکی مولر قرار می‌گیرد و به منظور جلوگیری از تغییر پلان اکلوزال به طور مساوی در چپ و راست فعال می‌گردد. این وایرها نیروی intrude کننده 60 g را در ناحیه midline ایجاد می‌نمایند. همانگونه که مولرها به طرف عقب tip می‌شوند، پره مولرها در جهت دیستال تحت تاثیر فیبرهای transseptal حرکت می‌کنند. استفاده از ligature فلزی به منظور figure-8 کردن پره مولرها و کائین به مولر، در ایجاد چنین حرکتی ممکن است به کار برده شود. در قسمت خلفی بدلیل اینکه دندانها به تنها بی به طرف عقب حرکت نمایند، وایر گذاشته نشده است. محور طولی مولرها و تصحیح overbite باید به طور دقیق در هر ویزیت بیمار، ارزیابی شود و بر حسب مورد، فعال کردن مجرد tip back spring انجام شود. به بیمار هدگیر پشت سری داده شود که به حرکت دیستالی مولرها و کنترل محور طولی دندانها در خلال درمان ارتودنسی کمک نماید.

خلاصه

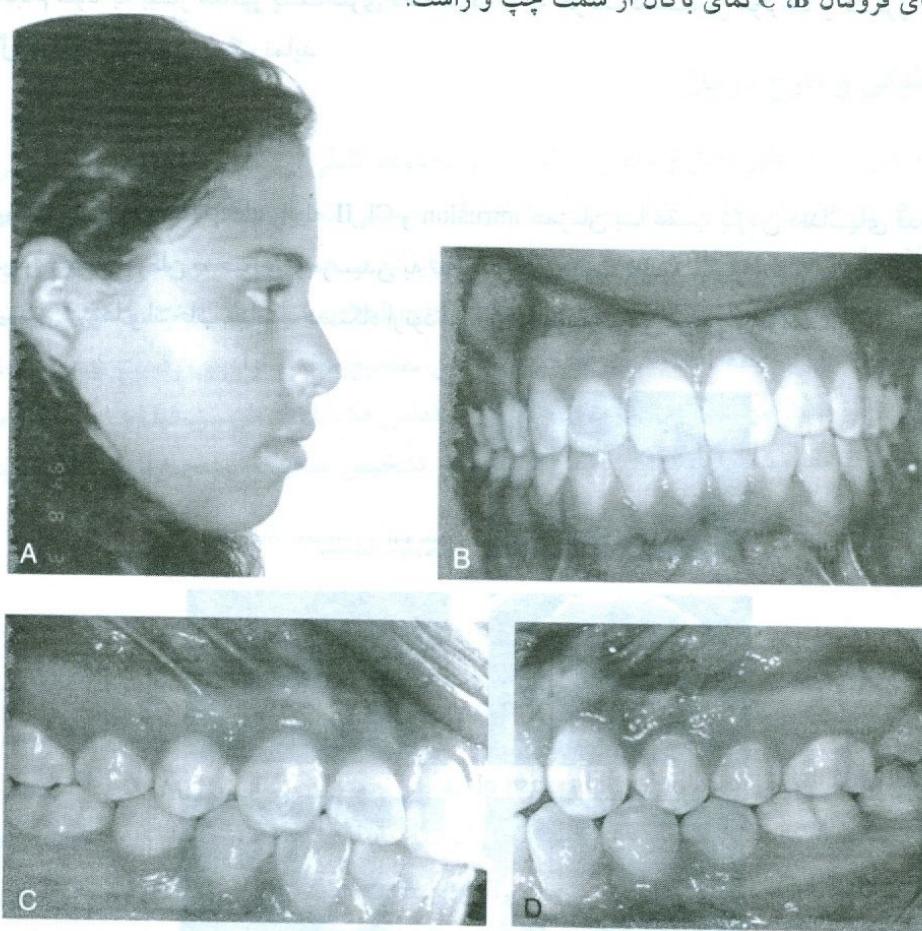
این فصل روشهای درمان deep bite، رابطه II و intrusion همزمان با عقب بردن دندانهای قدامی را بحث می‌نماید. تشخیص و طرح درمان صحیح برای رسیدن به نتایج درمان مورد نظر بسیار مهم است. تجزیه و تحلیل بیومکانیکی سیستم نیروها و انتخاب مناسب دستگاه ارتودنسی برای موفقیت در درمان لازم است.

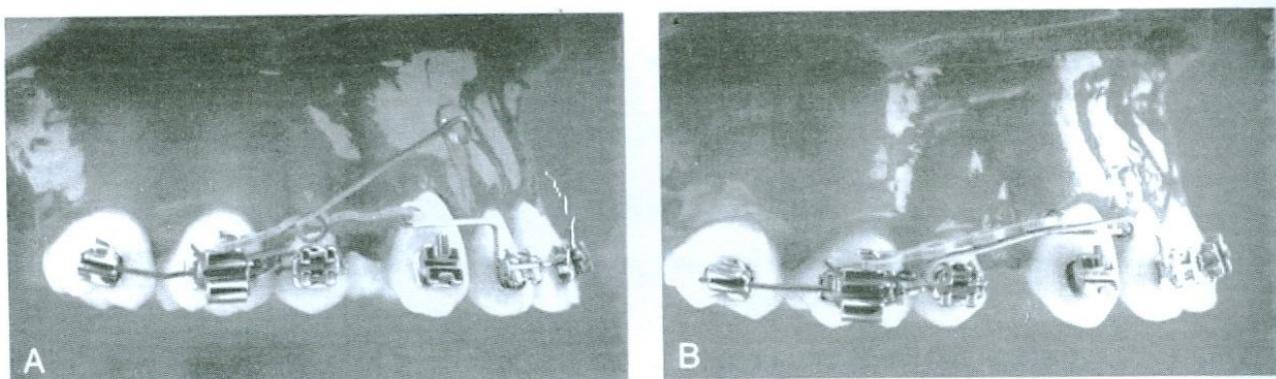
شکل ۱۰-۱۷: A تا E فتوگرافیهای قبل از درمان مال اکلوزن بیمار را، نشان می‌دهد.

شکل ۱۰-۱۸: فن *intrude segmental* برای کردن دندانهای قدامی فک بالا و *tip* شدن مولرها به سمت دیستال برای ایجاد رابطه مناسب CI I به کار برده شده است *tip back* در مولرها، به منظور ایجاد فضا برای جبران کمبود جا به کار می‌رود. A، نمای فرونتال B، C نمای باکال از سمت چپ و راست.

شکل ۱۰-۱۹: بستن فضاهای مشاهده می‌شود. A، نمای لاترال صورت بیمار B، نمای فرونتال C و D نمای باکال از سمت چپ و راست.

شکل ۲۰-۲۰: نمای لاترال وایر ۳ قسمتی retract و cantilever مشاهده می‌گردد A، وایر cantilever غیر فعال با را، نشان می‌دهد. B، دستگاه ارتودنسی در حالت فعالیت را، نشان می‌دهد.

REFERENCES

1. Andrews LF: The six keys to normal occlusion. Am J Orthod 62:296- 309, 1972.
2. Burstone CJ: Precision lingual arches. Active applications. J Clin Orthod 23(2): 101-109, 1989.
3. Burstone CJ: Mechanics of the segmented arch technique. Angle Orthod 36(2):99-120, 1966.
4. Nanda R: The differential diagnosis and treatment of excessive overbite In Nanda R (ed): Symposium on Orthodontics, Dental Clinics of North America. Philadelphia: WB Saunders Company, 1981, pp. 69-84.
5. Burzin J, Nanda R: The stability of deep overbite correction. In Nanda R, Burstone CJ: Retention and Stability in Orthodontics. Philadelphia: WB Saunders Company, 1993, pp. 61-79.
6. Buurstone CJ, Balwin JJ, Lawless DT: The application of continuous force to orthodontics. Angle Orthod 31:1-14, 1961.
7. van Steenbergen E, Nanda R: Biomechanics of orthodontic correction of dental asymmetries, Am J Orthod dentofacial Orthop 107(6):618-624, 1995.
8. Curstone CJ: Deep overbite correction by intrusion. Am J Orthod 72(1): 1-22, 1977.
9. Smith RJ, Burstone CJ: Tip-back mechanics. Am J Orthod 85(4):294-307, 1984.
10. Romeo DA, Burstone CJ: Tip-back mechanics. Am J Orthod 72(4):440-421, 1977.
11. Shroff B, Lindauer SJ, Burstone CJ, Leiss JB: Segmented approach to simultaneous intrusion and space closure: Biomechanics of the three-piece base arch appliance. Am J Orthod 107:136-143, 1995.
12. Dellinger EL: A histologic and cephalometric investigation of premolar intrusion in the Macaca speciosa monkey. Am J Orthod 53:325-355, 1967.
13. Reitan K: Initial tissue behavior during apical root resorption. Angle Orthod 44(1): 68-82, 1974.
14. Burstone CJ, Koenig HA: Optimizing anterior and canine retraction. Am J Orthod 70:1-20, 1976.
15. Burstone CJ: The segmented arch approach to space closure. Am J Orthod 82(5):361-378.